

Snøleoparden

Munier har tatt med Tesson til et gåtefullt og utilgjengelig terreng der sjeldne og uopptagede villdyr bor. I ukesvis gjennomløper de dette karrige og krevende landskapet, hvor hovedmålet er å spore den mest kamuflerte og menneskesky dyrearten av dem alle. Vi ser hvordan Munier ytterst tålmodig og forsiktig går fram for å få de mest utrolige fotografier og filmopptak av unike dyr. Gjennom denne reisen over de tibetanske fjelltoppene, får vi bli med i Tesson og Muniens filosofiske samtaler rundt menneskets plass blant jordens skapninger og verdens naturskjønnhet. (Denne filmomtalen er utarbeidet av filmens distributør, men er noe bearbeidet av undertegnede.)

Se filmens [trailer](#).

EGNETHET I SKOLEN

"Snøleoparden" inneholder ingen scener som ville kunne være ubehagelige eller urovekkende for de yngste, men ut fra filmens formspråk, tema og målgruppedesign, vil man kunne si at det i skolesammenheng er mest naturlig å bruke denne filmen fra femteklassetrinnet og opp. Filmens originaltale er fransk. Den varer i 1 time og 35 minutter.

Det faglige arbeidet knyttet til visningen av denne filmen, vil kunne bidra til å nå flere av lærerplanens kompetansemål, ikke minst i fagene norsk, samfunnsfag, naturfag, KRLE, fransk og kunst & håndverk. Høsten 2020 ble nye læreplaner introdusert gjennom Fagfornyelsen. Her er de tre tverrfaglige temaer sentrale: Demokrati og medborgerskap, folkehelse og livsmestring og bærekraftig utvikling. Filmer som "Snøleoparden" vil kunne egne seg spesielt godt til bruk opp mot sistnevnte tema, noe som spørsmålsseksjonen under vil vise.

Les mer [her](#).

OPPGAVESAMLING

Oppgavene under kommer ikke i en bestemt rekkefølge. Disse kan ulike faglærere og elever selv velge blant for å rette fagutbyttet dit man ønsker. Merk: Det er ikke tenkt at det skal jobbes med samtlige oppgaver. Hver enkelt lærer må gjerne, med utgangspunkt i egen elevgruppe, vurdere (og eventuelt korrigere) de ulike oppgavers vanskelighetsnivå og formuleringer. Velg også selv om besvarelsene skal skje skriftlig eller muntlig, og hvorvidt elevene skal jobbe individuelt eller i grupper. Mange av oppgavene passer også godt til klasse-/gruppediskusjon.

Flere av spørsmålene/oppgavene kan nødvendigvis ikke besvares ut fra informasjon fra filmen alene. Å i tillegg gi elevene tilgang til internett og ulike oppslagsverk vil være avgjørende. Langt fra alle spørsmål vil ha klare fasitsvar. Noen av spørsmålene/oppgavene henspiller på mindre fremtredende – men viktige – elementer i handlingen. Det bør derfor ikke være for stor avstand i tid mellom forarbeid, visning og etterarbeid.

A: NATUREN OG MENNESKET

Filmstudieark

Forfatter: Per Olav Heimstad

Klassetrinn: [5. - 7. trinn, 8. - 9. trinn, 10. trinn, Videregående]

Fag: Norsk, Fransk, Naturfag, Geografi, KRLE-faget, Samfunnsfag, Kunst og håndverk
Tema: Dokumentar, Filosofi og etikk, Fransk, Geografi, klima, Miljøvern og naturvitenskap, Natur og miljø, Naturfag, Naturvern, Språk og uttryksmåter

Fakta

Originaltittel: La panthère des neiges

Regi: Marie Amiguet, Vincent Munier

Roller: Vincent Munier, Sylvain Tesson

Genre: Dokumentar

Nasjonalitet: Frankrike

Språk: fransk

Lengde: 1 t. 20 min.

Distribusjon: Storytelling Media

Produksjonsår: 2021

Aldersgrense: Tillatt for alle

Filmplakat:

1) Hvilket forhold har du til naturen? Hvor mye tid pleier du å tilbringe i naturen i løpet av en uke? Er du bevisst de ville dyra som bor i nærheten ditt? Snakk sammen i klassen om de svarene dere har på disse spørsmålene; om hvordan det står til med klassens personlige relasjon til naturen rundt der hvor dere bor.

2) Forfatteren Sylvain Tesson skildrer kontrasten mellom det å bo i Paris og det å være i Tibet. Han sier at "i byen spiller man et skuespill, men i naturen, alene, kan man ikke jukse." Han kaller også "det vanlige livet i Frankrike" for "et dukketeater". Hva mener han med disse utsagnene, tror du?

3) Diskuter i klassen hva dere tror Tesson mener med følgende påstander?

- Vi mennesker har latt sansene våre forfalle.
- Snøleoparden er alt vi har gitt avkall på: Frihet, Uavhengighet, absolutt kunnskap om miljøet.
- Jorden stinker av mennesker.

Hva sier påstander som dette om Tessons holdninger til menneskeheten?

4) Hva vil det si at et menneske har "ærefrykt for naturen"?

5) Gjør et eksperiment hvor du enten alene, eller sammen med noen, tilbringer en hel kveld i skogen. Prøv å legg merke til alt av liv rundt deg. Vær både stille og tålmodig, og se om du/dere hører eller får øye på noen dyr. (Sjansene for å i det minste oppdage fugler er stor.) Gjør dette uten å koble deg på internett på mobilen din, koble deg kun på naturen.

B: DYR - OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING

1) Bruk internett og finn informasjon om snøleoparden. (Tips: wwf.no/dyrelleksikon/snoleopard)

2) Hva vil det si at en art er "rødlistet"?

3) Det finnes utryddingstruet dyrearter i alle land, også i Norge. Bruk internett og finn eksempler på disse.

4) Mange mennesker ønsker å utrydde rovdyr, eksempelvis ulven, fordi slike dyr truer menneskers interesser. Dette har skapt mye uenighet mellom rovdyrmodstandere og rovdyrforkjempere. Bruk internett og finn mer stoff om hvilke argumenter som brukes på ulike sider i denne debatten. Diskuter hva dere selv synes om

denne saken.

5) Hvilke ville pattedyrarter som holder til i din landsdel tror du er vanskeligst å få øye på? Hvilke skulle du helst ha sett? Hvilke av disse er du eventuelt redd for å møte? Snakk sammen med andre i klassen om hva dere svarer – og hvorfor.

6) I filmen ser vi mange ulike dyrearter i Tibet, blant annet tibetansk antilope, jakokse, blåsau, jernspurv, tatarfalk, pallaskatt og tibetansk rev. Har disse dyrenes eksistens noe som helst å si for deg personlig, selv om du aldri skulle møte på noen av disse i løpet av livet ditt? Begrunn svaret ditt, og sammenlign tankene dine med hva andre i klassen har kommet frem til.

7) Stadig flere dyrearter forsvinner. Søk på for eksempel "antall dyrearter som dør ut" i Google, og finn stoff om dette. Snakk sammen i klassen om hva dere som skoleelever kan gjøre for å forhindre videre masseutrydding av jordens dyrearter.

C: FOTOGRAFYRKET

1) Vincent Munier lever av å fotografere ville dyr. Hvilke personlige egenskaper tror du han har som gjør han egnet til dette yrket?

2) Hva slags utdanning kan man ta for å bli profesjonell fotograf? (MÅ man nødvendigvis ha en utdanning for å kunne leve av å fotografere?)

3) Hva slags forskjellig utstyr var Munier avhengig av for å gjennomføre fotograferingen av snøleoparden?

4) I løpet av filmen ser vi flere opptak av Munier og Tesson sammen på avstand. Var det andre mennesker til stede og filmet dem, eller hvordan tror du man gikk frem for å få gjort slike opptak?

5) I filmen setter Munier opp viltkamera for å studere dyrelivet. Slike kameraer kan man også bruke til å for eksempel følge med på hva som skjer inne i en fuglekasse. Har dere tilgang til et slikt kamera, som dere kan observere livet i naturen med? (Husk i så fall å plassere det i tråd med regelverket.)

6) Bruke en skoletime eller to til å gå en tur inn i naturen. Ta bilder av det dere ser, print disse ut – og lag en naturfotoutstilling på skolen. (Temaer for fotografiene kan for eksempel være kontrast, det ville, spor, endring, forsøpling, liv eller naturlig skjønnhet.)

D: NATUREN OG POESI

1) Sylvain Tesson er forfatter; han formidler tankene sine på en veldig poetisk måte. Tenk gjennom en naturopplevelse du har hatt, og gjenfortell denne som en skildring eller som et dikt. (Tips: Om du ikke har en tidligere naturopplevelse klart i minnet, så gå en tur i skogen, til stranda eller i en park – gjerne sammen med noen medelever.) Når du skriver, legg vekt på å få frem hvordan du, som menneske, opplever ditt eget forhold til naturen og ville dyr.

2) Skriv et dikt inspirert av det du så i filmen. Du kan, om du vil, ta utgangspunkt i et av følgende tittelforslag.

- Dyr ser deg, du ser ikke dem
- Omsider: Snøleoparden

- Silhuetten mot himmelen.
- Sandstorm og snøvær
- Potespor
- Dyret som ikke kunne sees.
- Utsiktspunktet
- Bjørnemoren og barna
- Det sjeldneste dyret.

Til slutt, les diktene høyt for hverandre i klassen, og/eller heng dem opp i klasserommet.

E: DIVERSE

- 1) Hvor i verden er Tibet? Hva slags type landskap består landet av? Finn forskjellige typer kart på internett, som gir ulike former for informasjon om Tibet.
- 2) Vincent Munier og Sylvain Tesson befinner seg på om lag 5000 meters høyde. I slike høyder sier man at "lufta er tynn". Hva menes med dette, og på hvilke måte kan slike forhold påvirke menneskets fysiske yteevne.
- 3) Hva betyr disse ordene: Revir, åtsel, nomade og sherpa?
- 4) Sylvain sier at "tålmodighet er den ypperste dyd." Hva mener han med dette?
- 5) Hva vil du si er likheter og forskjeller på Vincent Munier og Sylvain Tesson som personer? Skriv noen stikkord, og sammenlign etterpå med hva andre i klassen har skrevet.
- 6) Artistene Nick Cave og Warren Ellis har skrevet musikk til denne filmen. Låta "We Are Not Alone" hører man mens filmens rulletekst går. Denne låta finner dere på Youtube, med [egen musikkvideo](#). Lytt til denne, om dere ønsker, og finn teksten på internett, slik at dere kan sette dere inn i sangens budskap.

F: GENERELLE FILMSTUDIESPØRSMÅL

- 1) Hva handlet denne filmen om? Beskriv med bare noen få ord.
- 2) Hvilke ulike følelser ga filmopplevelsen deg? Gjorde noen av det du så og hørte i filmen deg glad? Ble du noen gang trist? Sint? Fikk noe deg til å le? Gjorde noe deg bekymret? Følte du på noe tidspunkt ubehag? Reagerte andre i klassen på samme måte som deg? Snakk sammen om dette.
- 3) Hvorfor tror du de som har laget denne filmen hadde lyst til å fortelle akkurat denne historien?
- 4) Skriv en anmeldelse av filmen. Fortell om hva du likte og hva du ikke likte. Begrunn synspunktene dine.

Send gjerne respons på dette filmstudiearket til mail@pohphoto.com. Takk!

Per Olav Heimstad (f. 1973) er adjunkt og har undervist i ungdomsskolen siden 1999. Han driver også enmannsfirmaet POHphoto (pohphoto.com) hvor han bl.a. har jobbet som fotograf, film-/musikkmelder, tegneserietegner, forfatter og statist/smårolleskuespiller.

Norsk Filminstitutt

Adresse Oslo: Dronningens gate 16 0152 Oslo, +47 22 47 45 00
 Adresse Bergen: Media City Bergen, Lars Hilles gate 30, 5008 Bergen